

Forældre for tidligt

Knapt syv procent af alle forældre oplever, at deres barn bliver født for tidligt. En situation de er helt uforberedt på. For langt de fleste forældre er det, at føde et barn uger før terminen, et stort chok, hvor mange oplever, at de bliver kastet ud i en stor krise.

Tanken om at føde for tidligt, eller at der er noget galt med graviditeten eller barnet, strejfer stort set alle forældre. Men for omkring syv procent bliver det virkeligt. Deres barn bliver født for tidligt og overflyttet til neonatalafdelingen for behandling af for tidligt fødte børn og syge nyfødte. Alt det, man som forældre har drømt om, bliver med et anderledes. Det er ikke muligt at ligge på fødestuen med barnet på maven og vente på, at barnet finder brystet. Der er sjældent gaver og blomster eller champagne på barselsgangen, og de få besøg man orker at tage imod, er ofte præget af angst og bekymring for barnet. Med fødslen af det for tidligt fødte barn oplever mange forældre, at de bliver kastet ud i en stor krise og sorg.

Bekymring og angst

Når man får sit barn indlagt på neonatalafdelingen, føler de fleste forældre sig totalt magtesløse. De er havnet i en verden, som er dem totalt ukendt. Deres barn er kommet i kuvøse og overvåges af megen teknik. Barnet passes primært af sygeplejersker, og i starten er det ikke naturligt selv at tage sig af barnet. I neonatalafdelingen bliver børnene målt og vejlet flere gange om ugen, og der bliver ført kurver, så forældrene kan se barnet vokse. Barnet bliver undersøgt af en læge mange gange, i perioder flere gange dagligt.

Forældrene bliver dybt bekymrede og angste for deres barn. Og det er ofte, at de ikke har overskud til at bearbejde dette under indlæggelsen. Der er ikke mentalt plads og overskud til dette. De fleste neonatalafdelinger tilbyder derfor samtale med psykolog og/eller forældregrupper, hvor man starter med at bearbejde forløbet.

Under indlæggelsen får faderen ofte en dobbeltrolle, idet han må starte på arbejde igen efter 14 dages orlov. Udover at passe sit arbejde, står han tit for alle de praktiske gøremål i hjemmet, sørger for mad og tøj til mor, samtidig med sin nye rolle som far, og uden at kunne være tæt sammen med mor og det lille barn. (Er barnet alvorligt sygt, kan der søges om yderligere orlov til far).

Man kan som forældre ikke forberede sig på, hvordan det er at være indlagt på en neonatalafdeling, og hvilke reaktioner det giver. Så man må finde ud hvordan og hvornår, man kan holde et lille frikvarter. Det er en måde, man kan få overskud til at klare en periode mere på afdelingen. Nogle forældre har stor glæde af en tur hjem, hvor man spiser og sover. For andre er det mere rigtigt at være på hospitalet tæt på barnet.

Dit barns signaler

Børn, som er født otte til ti uger før terminen, får det hurtigt så godt, at de kan forlade det meget intensive afsnit og komme på et mere roligt afsnit i neonatalafdelingen. Her vokser de sig store nok til at blive udkrevet. Forældrene overtager i denne periode de fleste opgaver med barnet. De lærer at give barnet mad på sonde, med flaske eller amme. De lærer at kende det for tidligt fødte barns signaler, så de bedre bliver i stand til at se, når barnet er sultent, træt, overstimuleret, skal skiftes m.v.

Det er af stor betydning for barnet, at forældrene kender disse signaler, samt signalerne på hvornår barnet ikke kan klare flere indtryk. Der kan være mange signaler fra barnet om, at det bliver overstimuleret. Disse tegn kan være forskellige fra barn til barn. Nogle børn kan have flere tegn samtidig. Tit er det første tegn, at barnet reagerer med at lukke øjnene og vende hovedet væk, samtidig med at det gaber. Gråd, ofte langvarig og utrøstelig ses hyppigere hos for tidligt fødte børn. I de situationer oplever mange forældre usikkerheden, for ofte hjælper familie og venners råd og erfaringer ikke. Nogle børn kan også reagerer med farveskifte, hvor huden bliver marmorret. Huden kan være kølige, men også svedende og klam.

At få den dybe øjenkontakt med sit barn, og det første smil fra barnet, er meget værdifuldt for forældrenes tilknytningen til barnet. Det er et af de øjeblikke forældrene ser frem til sker. Det for tidligt fødte barn er ofte senere med disse små signaler og ofte er smilene mere utydelig i starten. Dette er med til at øge usikkerheden hos forældrene og gøre bekymringerne større.

SKREVET AF SUNDHEDSPLEJERSKE PIA GLERUP HANSEN